

บทที่ 1

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญ

ชาวเขาเป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งมีสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณีแตกต่างจากคนไทยพื้นราบโดยทั่วไป¹ สภาพดังกล่าว ทำให้ชาวเขามักสร้างปัญหาต่างๆ ที่เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาประเทศ และกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ เช่น ปัญหาการปลูกฝิ่น ปัญหาการทำลายป่าไม้และต้นน้ำลำธาร ปัญหาความปลอดภัยทางชายแดน ปัญหาทางด้านสังคมและการเมือง² เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้ดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมชาวเขาด้านต่างๆ เช่น การเกษตร การอนามัย การชาวเขาสัมพันธ์ การวิจัยชาวเขา และที่สำคัญคือทางด้านการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมชาวเขาด้านอื่นๆ แต่ปัญหาใหญ่ในการให้การศึกษแก่ชาวเขาก็คือ การขาดแคลนครู ดังรายงานการสำรวจของสหประชาชาติปี 2508 - 2509 พบว่า

¹ ประชาสงเคราะห์, กรม. "การดำเนินงานบางประการเกี่ยวกับชาวเขาในประเทศไทย." กรุงเทพมหานคร : กรมประชาสงเคราะห์, (อัครสำเน)

² ขจิตถัย บุรุษพันธ์, ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย (นครหลวงกรุงเทพ-ธนบุรี : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2515), หน้า 114 - 116.

ชาวเขาทุกเผ่าทุกอายุ สามารถพูดภาษาไทย หรือภาษาพื้นเมืองได้ เพียงร้อยละ 38 การอ่านออกเขียนได้ ย็น้อยมากจนแทบไม่มี ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการชี้แจง แนะนำ หรือส่งเสริมเพื่อพัฒนาให้บรรลุผลได้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ชาวเขาไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา และการให้บริการการศึกษาไม่เพียงพอ เช่น โรงเรียน และครู เป็นต้น¹

ปัญหาการขาดแคลนครูสอนเด็กชาวเขานี้ คณะกรรมการสงเคราะห์ชาวเขา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศ ได้หาวิธีช่วยเหลือหลายทาง เช่น ใ้ทุนชาวเขาที่มีความสามารถมาเรียนต่อในชั้นสูงขึ้น จนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาและประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง เพื่อกลับไปเป็นครูสอนเด็กชาวเขาในหมู่บ้านเดิม และได้ส่งครูไทยจากพื้นราบรวมทั้งครูที่เป็นตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นไปสอนเด็กชาวเขา แต่ก็ยังประสบปัญหาซ้ำของหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดความรู้ด้านกลวิธีสอน และขาดหนังสือแบบเรียนสำหรับเด็กชาวเขาทุกวิชาในระดับประถมศึกษา เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว กรมประชาสงเคราะห์จึงประสงค์จะจัดอบรมผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาขึ้น โดยคัดเลือกชาวเขาที่มีความรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป เข้ารับการฝึกอบรมวิชาสามัญและวิชาครูเบื้องต้น เพื่อช่วยสอนเด็กชาวเขาให้มีทักษะทางภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลานามัย เมื่อผู้รับการฝึกอบรมผ่านการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 3 เดือนแล้ว และมีความรู้ความสามารถเป็นที่พอใจ กรมประชาสงเคราะห์จะได้บรรจุบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ช่วย เจ้าหน้าที่พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาด้านการศึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นครูช่วยสอนเด็กชาวเขาตามโรงเรียนชั่วคราว

¹ ประชาสงเคราะห์ , กรม .. "นโยบายพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา.

ของกรมประชาสงเคราะห์ต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการสงเคราะห์ชาว-
 เขาจึงขอความร่วมมือจาก แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-
 วิทยาลัย ให้ดำเนินการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาขึ้น แผนกวิชาประถม-
 ศึกษา จึงได้วางโครงการเป็นงานวิจัยเรียกว่า "โครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วย
 สอนเด็กชาวเขา" คณะผู้วิจัยประกอบด้วยคณาจารย์ของแผนก และนิสิตปริญญาโท
 ของแผนกเป็นผู้ช่วยวิจัย โดยที่โครงการนี้เป็นเรื่องพิเศษเฉพาะกรณี จึงต้องสร้าง
 หลักสูตรขึ้นโดยเฉพาะเป็นหลักสูตรพิเศษ สร้างหนังสือแบบเรียนสำหรับชาวเขา และ
 คู่มือครูที่จะใช้กับหนังสือแบบเรียน ตลอดจนสร้างแบบสอบและแบบประเมินผลขึ้น โดย
 ตั้งเป้าหมายเน้นหนักในด้านการฝึกหัดครูและทดลองวิธีสอนแบบต่างๆ ให้แก่ชาวเขา
 เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสร้างเสริมทักษะที่จำเป็น ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติ และค่านิยม
 ทางสังคมแก่เด็กชาวเขา

โครงการฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา ได้ดำเนินการมาแล้วรวม 4 รุ่น
 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 รุ่นที่ 1-3 จัด ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา
 อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รุ่นที่ 4 ได้ย้ายสถานที่ฝึกอบรมมาที่ศูนย์พัฒนา
 และสงเคราะห์ชาวเขา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เนื่องจากจังหวัดนี้มีชาวเขา
 ครบทุกเผ่า และมีโรงเรียนชั่วคราวของกองสงเคราะห์ชาวเขาเพียงพอที่จะให้ผู้รับ
 การฝึกอบรม ได้ออกฝึกสอนตามเผ่าของตน จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นครูช่วย
 สอนชาวเขาปีที่ 1 ถึง 4 มีจำนวน 57 คน, 55 คน, 80 คน และ 61 คน
 ตามลำดับ

ในปีการศึกษา 2519 ทางกองสงเคราะห์ชาวเขา ได้คัดเลือกชาวเขา
 จากจังหวัดต่างๆ จำนวน 51 คน เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นที่ 5 ใช้เวลาฝึกอบรม
 3 เดือน ระหว่างวันที่ 8 พฤศจิกายน 2519 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2520 ณ ศูนย์
 พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย การฝึกอบรมแบ่งเป็น
 2 ภาคคือ ภาควิชาการและภาคปฏิบัติ ภาควิชาการประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ

ระดับชั้นประโยคประถมศึกษาตอนปลาย วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์
 พละนามัย และวิชาครูเบื้องต้นซึ่งเน้นวิธีสอนแต่ละวิชาดังกล่าว ภาคปฏิบัติประกอบ
 ค่าย การสาธิต การทดลองสอนแบบจุดภาคและการฝึกสอน

เป้าหมายของการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขารุ่นที่ 5 นี้ แผนกวิชา
 ประถมศึกษามุ่งที่จะให้เจ้าหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาทางด้านการศึกษาของ
 กองสงเคราะห์ชาวเขาทางด้านการศึกษาของกองสงเคราะห์ชาวเขา ได้ร่วมเป็น
 วิทยากร ผู้ให้การฝึกอบรมให้มากยิ่งขึ้น จนกว่าจะสามารถดำเนินการเองได้ทั้งหมด
 ในโอกาสต่อไป เพราะจากการทดลองฝึกอบรมเท่าที่ผ่านมาได้ผลดี และได้มีการปรับ-
 ปรุงหลักสูตร หนังสือแบบเรียน คู่มือครู แบบสอบ แบบประเมินผล และเทคนิควิธีใน
 การฝึกสอน จนเกือบจะครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ดังนั้น แผนกวิชาประถมศึกษาจึงส่งนิสิต
 ปริญญาโทมาเป็นวิทยากรเพียง 2 คน เพื่อวิจัยในวิชาคณิตศาสตร์และวิชาฟิสิกส์และพูด
 ภาษาไทย ทางกองสงเคราะห์ชาวเขาได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษา
 จำนวน 8 คน มาเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรมในวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา
 พละนามัย และช่วยนิสิตปริญญาโท ฝึกอบรมในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทยก้นการอ่าน
 และเขียน

การฝึกอบรมครั้งนี้ ผู้วิจัยเข้าร่วมโครงการ โดยทำหน้าที่เป็นวิทยากรผู้ให้
 การฝึกอบรมวิชาภาษาไทย ด้านการฟังและพูด ซึ่งเป็นวิชาที่สำคัญวิชาหนึ่ง เนื่องจาก
 ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เด็กชาวเขามีได้พูดภาษาไทยในชีวิตประจำวัน
 การให้เด็กชาวเขาได้เรียนรู้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจนสามารถติดต่อสื่อสารกับ
 ชาวเขาเผ่าอื่นๆ และคนไทยส่วนใหญ่ได้ จะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชน
 กลุ่มน้อย และชนกลุ่มใหญ่ในประเทศ ทั้งยังช่วยสร้างความรู้สึกให้แก่ชาวเขาเผ่า
 ต่างๆ ว่าตนเป็นพลเมืองของประเทศไทย อีกประการหนึ่งชาวเขาที่ได้รับคัดเลือก
 มารับการฝึกอบรมนี้มีหลายเผ่า มีความแตกต่างกันในด้านภาษาพูด พื้นความรู้วิชา-

สามัญและมีข้อบกพร่องในการฟังและพูดภาษาไทย จึงจำเป็นต้องให้ผู้รับการฝึกอบรมเหล่านี้ จะต้องมียุทธศาสตร์การฟังและพูดภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสมเสียก่อน จึงจะสามารถนำไปสอนเด็กชาวเขาในหมู่บ้านของตนอย่างไคผล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ในหัวข้อเรื่อง "การสร้างแบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นยุทธศาสตร์การสอนเฉพาะอย่างในชั้นประถมศึกษาปีที่สาม สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นยุทธศาสตร์การสอนฟังและพูดภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่สาม สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา
2. เพื่อนำแบบจำลองการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ในการฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขา และประเมินผลความเข้าใจและความมั่นใจเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบจำลองการสอน
3. เพื่อทดลองวิธีสอนฟังและพูดภาษาไทย โดยใช้แนวทางฝึกหัดครูตามหลักสูตรพิเศษของโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. เพื่อฝึกยุทธศาสตร์การสอนฟังและพูดภาษาไทยแก่ผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งจะได้นำยุทธศาสตร์การสอนดังกล่าว ไปทดลองสอนเด็กชาวเขาตามเฒ่าของตน

สมมติฐาน

1. การฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขาโดยใช้หลักสูตรพิเศษ และแบบจำลองการสอนฟังและพูดภาษาไทยที่สร้างขึ้น จะช่วยให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ และมียุทธศาสตร์การฟังและพูดภาษาไทยเพิ่มขึ้น

2. สัมฤทธิ์ผลทางคำนิยามและพจนานุกรมภาษาไทย และวิชาครู เบื้องต้นมีความสัมพันธ์เชิงนิมิต (Positive) กับความสามารถในการสอน

3. ผู้รับการฝึกอบรมทุกคนมีความเข้าใจเนื้อหาในแบบจำลองการสอนเพิ่มขึ้น เมื่อได้ทดลองใช้แบบจำลองการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ผู้รับการฝึกอบรมที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างระดับกัน มีความมั่นใจในการใช้แบบจำลองการสอนไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่กองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ เป็นผู้คัดเลือกจากจังหวัดต่างๆ จำนวน 51 คน มีอายุระหว่าง 16 -38 ปี อายุเฉลี่ย 20.27 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ 3.21 ปี

2. หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมครั้งนี้ เป็นหลักสูตรพิเศษที่สร้างขึ้นสำหรับผู้รับการฝึกอบรมในโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษาโดยเฉพาะ

3. การฝึกอบรมวิชาฟังและพูดภาษาไทยครั้งนี้ ครอบคลุมเนื้อหาวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ด

4. แบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้น เน้นเฉพาะทักษะการสอนฟังและพูดภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สาม และสำหรับครูช่วยสอนชาวเขาโดยเฉพาะ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2519 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2520 รวม 3 เดือน การฝึกอบรมแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรกให้การฝึกอบรมภาคทฤษฎี ศึกษาแบบจำลองการสอน แบบเรียนและหลักวิชาครูเบื้องต้น ระยะที่สองให้ทดลองสอนแบบจุดภาค ระยะที่สามให้ออกฝึกสอนตามโรงเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ภายใต้การนิเทศอย่างใกล้ชิดของวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรม

6. การฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรมในวิชาฟังและพูดภาษาไทย ให้ใช้แบบจำลองการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเท่านั้น

7. สถานที่ทดลอง ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถานที่ต่างๆ ดังนี้

7.1 การอบรมภาคทฤษฎี ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

7.2 การฝึกสอน โรงเรียนที่ผู้รับการฝึกอบรมออกฝึกสอนตามเฒ่าของตน เป็นโรงเรียนชั่วคราวของหน่วยพัฒนาและส่งเสริมชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามหมู่บ้านชาวเขาในอำเภอเมือง อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย และอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย รวม 12 โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าต่างๆ ทั้งในด้านความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรมจากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหลักสูตรพิเศษสำหรับการอบรมครูช่วยสอนชาวเขา พุทธิศักราช 2516 ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาฟังและพูดภาษาไทยและวิชาครูเบื้องต้น
3. ศึกษาแผนสร้างแบบเรียนและหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา ตลอดจนคู่มือครูวิชาฟังและพูดภาษาไทย รวมทั้งบทฝึกพูดที่ได้มีผู้สร้างไว้ในการอบรมครูช่วยสอนชาวเขารุ่นก่อนๆ
4. ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอน ตลอดจนรวบรวมกิจกรรมการสอน เพลง เกม ที่จะนำไปใช้ในการสอนฟังและพูดภาษาไทย
5. ศึกษาการเขียนแบบจำลองการสอนจากเอกสารและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

6. สร้างแบบจำลองการสอนฟังและพูดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำไปใช้ในการฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขา
7. สร้างแบบประเมินผลความเข้าใจและมั่นใจในการใช้ แบบจำลองการสอน ฟังและพูดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่สาม
8. ทดลองสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทยแก่ผู้รับการฝึกอบรม โดยใช้หลักการและเทคนิคตามแบบของโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. นำแบบสอบถามสัมฤทธิ์ผล การฟังและพูดภาษาไทย และวิชาครูเบื้องต้นของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทดสอบกับตัวอย่างประชากรก่อนและหลังการฝึกอบรม
10. นำแบบประเมินผลความเข้าใจต่อเนื้อหาในแบบจำลองการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดสอบกับตัวอย่างประชากรก่อนและหลังการฝึกสอน
11. หากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสัมฤทธิ์ผลการฟังและพูดภาษาไทย และวิชาครูเบื้องต้นกับความสามารถในการฝึกสอน โดยใช้สูตรในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
12. หาประสิทธิภาพในการฝึกอบรมการฟังและพูดภาษาไทย และวิชาครูเบื้องต้นทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมและนำมาเปรียบเทียบกันโดยการทดสอบค่าที (t - test)
13. ประเมินผลความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจเนื้อหาแต่ละเรื่องในแบบจำลองการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทยก่อนและหลังการฝึกสอน เปรียบเทียบกันโดยการทดสอบค่าที (t - test) แยกตามวุฒิเดิมของผู้รับการฝึกอบรม
14. ประเมินผลความมั่นใจในการใช้แบบจำลองการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทย โดยหาค่าไคสแควร์ (χ^2) ความวุฒิเดิมของผู้รับการฝึกอบรม

ความจำกัของการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่เป็นตัวทดลอง กองส่งเคราะห์ชาวเขา กรมประชา-
สงเคราะห์ได้คัดเลือกตามเกณฑ์ของกองส่งเคราะห์ชาวเขา ฉะนั้น ตัวอย่างประชากร
จึงมีความแตกต่างกันทั้งพื้นฐานความรู้วิชาสามัญ ภาษา อายุ และประสบการณ์ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งด้านความรู้วิชาสามัญ ซึ่งได้ชาวเขาที่มีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ 9 คน

อนึ่ง เนื่องจากกรมประชาสงเคราะห์ต้องการบรรจุ พนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งทำงานที่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ในจังหวัดต่างๆ เข้าเป็นครูช่วยสอน
ชาวเขาตามโรงเรียนชั่วคราวของกรมประชาสงเคราะห์ จึงส่งคนพื้นราบเข้ารับการ
ฝึกอบรมจำนวน 13 คน ตัวอย่างประชากรจึงมีคนพื้นราบเข้ารับกัฝึกอบรมจำนวน
13 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ถือว่า มีทักษะในการฟังและพูด
ภาษาไทยไม่แตกต่างกันและไม่มีประสบการณ์ในการสอนมาก่อน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกอย่าง สามารถใช้ฝึกอบรมตัวอย่างประชากร
ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
3. แบบสอบวิชาฟังและพูดภาษาไทย และวิชาครูเบื้องต้นก่อนและหลังการ
ฝึกอบรม มีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา และครอบคลุมเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนที่สร้าง
ขึ้นตามหลักสูตรพิเศษของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. แบบจำลองการสอนที่สร้างขึ้น จะเป็นคู่มือครูสำหรับครูช่วยสอนชาวเขาที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียนของตน
2. แบบจำลองการสอนที่สร้างขึ้น อาจนำไปดัดแปลงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทยสำหรับเด็กไทยโดยทั่วไป
3. เป็นแนวทางในการสร้างแบบจำลองการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทยในระดับประถมศึกษา
4. เป็นประโยชน์ต่อการฝึกหัดครูในด้านการทดลองวิธีสอนการฟังและพูดภาษาไทย แก่เด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน หรือใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
5. เป็นการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการ ตลอดจนทัศนคติและค่านิยมที่ดีในการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทยให้แก่ชาวเขาที่สนใจการเป็นครู และสามารถนำความรู้ที่ได้รับครั้งนี้ไปใช้ในการสอนเด็กชาวเขาได้เป็นอย่างดี ทำให้ลดปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนชั่วคราวของหมู่บ้าน
6. เป็นการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในหมู่ชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่มีส่วนได้ประโยชน์ในการฝึกอบรมครั้งนี้ ทำให้สนใจที่จะฟังและพูดภาษาไทย และใช้ภาษาไทยในการติดต่อกับชาวเขาเผ่าอื่นๆ มากยิ่งขึ้น เป็นการลดความรู้สึกแบ่งแยกเชื้อชาติให้น้อยลง และเป็นประโยชน์ในด้านการชี้แจง แนะนำหรือส่งเสริมเพื่อพัฒนาชาวเขา

ศัพท์เฉพาะ เรื่องและคำจำกัดความ

1. แบบจำลองการสอน (Teaching Model)

ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล ให้คำจำกัดความไว้ว่า แบบจำลองการสอน หมายถึง แบบสร้าง หรือโครงร่างที่ใช้เป็นเครื่องแนะนำหรือเป็นแนวสำหรับยึดถือ

หรือสำหรับนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการสอน โดยผู้สอนสามารถแก้ไข ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมแบบดังกล่าวนี้ให้เหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่¹

2. ครูช่วยสอนชาวเขา หมายถึง ผู้รับการฝึกอบรมที่ได้ผ่านการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว และกองส่งเคราะห์ชาวเขาโคบจรูเขาเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและส่งเคราะห์ชาวเขาคานการศึกษาตามระเบียบของทางราชการ และทำหน้าที่สอนตาม โรงเรียนชั่วคราวในหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่างๆ

3. ผู้รับการฝึกอบรม หมายถึง ชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่มีพื้นฐานความรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ขึ้นไป ซึ่งกองส่งเคราะห์ชาวเขาคัดเลือกมารับการฝึกอบรมในโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขาเป็นเวลา 3 เดือน และกำลังอยู่ในระหว่างการฝึกอบรม

4. หลักสูตรพิเศษ หมายถึง หลักสูตรการอบรมครูช่วยสอนชาวเขา พุทธศักราช 2516 ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. บทฝึกพูด หมายถึง บทสนทนาสั้นๆ ที่ใช้ฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขา

6. หนังสือแบบเรียน หมายถึง แบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา ที่แผนกวิชาประถมศึกษา สร้างขึ้นโดยยึดหน่วยการสอนทั้ง 5 เป็นแกนกลางรวม 3 เล่ม

7. การถ่ายถอดความรู้และประสบการณ์อย่างฉับพลัน (Transfer Experience Approach) คือการให้ผู้เรียนได้ออกไปปฏิบัติการสอนทันที หลังจากที่ได้รับ การถ่ายถอดความรู้และประสบการณ์จากผู้ให้การฝึกอบรม

8. การสอนแบบจุลภาค (Micro-Teaching) หมายถึง การสอนในสถานการณ์จริง ในลักษณะที่ย่นย่อ ทั้ง เวลา ขนาดของชั้นเรียน และเนื้อหาในบทเรียน

¹ ศิลปชัย ดวงแก้ว, "การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2518 . หน้า 13